

Aan de minister van Justitie
de heer dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Contactpersoon :mw mr. M.L.H. Gelauff
Doorkiesnummer : 070-3619350
E-mail : m.gelauff@minjus.nl
Datum : 19 maart 2010
Ons kenmerk : CR35/1068225/2010/MG/TvV
Onderwerp : wetsvoorstel lesbisch ouderschap

Geachte heer Hirsch Ballin,

Bij brief van 12 december 2009 vroeg u de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (hierna: de Raad) om te adviseren over het wetsvoorstel lesbisch ouderschap. Naar aanleiding daarvan laat ik u het volgende weten.

De Raad heeft zoals gebruikelijk een adviescommissie ingesteld om het advies voor te bereiden. Het wetsvoorstel is uitvoerig besproken en gezien door deze commissie. Er is in alle geledingen van de Raad uitgebreid gediscussieerd over het wetsvoorstel en vervolgens is geconcludeerd dat het thans niet mogelijk is een advies uit te brengen. Graag licht de Raad dat hieronder toe.

Het wetsvoorstel sluit aan bij ontwikkelingen in de samenleving; sinds jaren is er steeds meer diversiteit aan relatievormen te zien. Gevolg is dat kinderen niet alleen meer geboren worden staande het huwelijk van een man en een vrouw. Vanuit de Tweede Kamer is daarom ook verschillende keren aangedrongen om wetgeving tot stand te brengen¹. Het wetsvoorstel is gebaseerd op het rapport "Lesbisch ouderschap" van de Commissie lesbisch ouderschap en interlandelijke adoptie (Commissie Kalsbeek), die adviseerde om voor de duomoeder in elk geval de mogelijkheid van erkenning open te stellen. Over de vraag of het juridisch ouderschap van rechtswege moet ontstaan indien een lesbisch paar de relatie door een huwelijk of geregistreerd partnerschap heeft geformaliseerd, heeft de commissie zich destijds bewust niet

---

¹ Kamerstukken II 1999-2000, 26 672, 26 673, nr. 9 en 2006-2007, 30 800 VI, nr. 60 en 2009-2010, 32 123 VI, nr. 57

uitgelaten gezien de diverse controversiële aspecten van een dergelijke regeling.

Hoewel dit niet in de memorie van toelichting vermeld wordt, is bij het opstellen van het wetsvoorstel —zo begrijpt de Raad uit de brief van de staatssecretaris van Justitie van 19 mei 2009 aan de Tweede Kamer— ook rekening gehouden met het advies van mevrouw prof. mr. C.J. Forder “Erkenning door de vrouwelijke partner van de moeder”. In dit advies wordt ingegaan op de vraag in welke mate de biologische vader het recht heeft het kind te erkennen, hoe prenatale erkenning in deze context werkt en welk recht het kind van duo-moeders heeft op afstammingsinformatie in het licht van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) en het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK).

De Raad onderschrijft dat het ook voor kinderen die niet geboren worden staande het huwelijk van een man en een vrouw, van belang is dat hun juridische en sociale positie goed geregeld wordt. De Raad heeft het genoemde rapport en advies dan ook met belangstelling gelezen, maar is van mening dat het wenselijk is dat, alvorens tot wetgeving te komen, eerst breder onderzoek wordt gedaan naar deze belangrijke thematiek zowel op juridisch als psycho-sociaal gebied. Zo zou niet alleen de situatie waarin sprake is van de geboorte van een kind binnen de relatie van twee vrouwen, maar ook andersoortige relaties waarbinnen kinderen opgroeien in ogenschouw genomen moeten worden.

Thans ontbreekt het aan dergelijk breed onderzoek en ook aan een brede visie over hoe hiermee in een juridisch kader om te gaan. Bovendien is geen onderzoek gedaan naar de wensen en behoeften van alle betrokkenen in deze en met name niet naar de wensen en belangen van het kind. De in het IVRK verankerde rechten en belangen van het kind zouden naar het oordeel van de Raad hierbij leidend moeten zijn. De Raad is daarom van mening dat het nu te vroeg is om, al dan niet onder politieke druk, vergaande wetgeving tot stand te brengen die het huidige afstammingsrecht geheel doorkruist en waarvan nog niet kan worden overzien welke de consequenties daarvan zijn. De Raad acht het goed mogelijk dat andere opties, zoals het introduceren van een nieuwe rechtsfiguur, het uitbreiden van de regeling van het krijgen van gezag van rechtswege of het aanpassen van het adoptierecht, eerder in de rede blijken te liggen. De Raad is graag bereid een bijdrage te leveren aan een dergelijk onderzoek en op basis daarvan te adviseren.

Hoogachtend,
namens de Raad voor Strafrechtstoepassing en
Jeugdbescherming,

Prof. dr. P.B. Boorsma, algemeen voorzitter